

Han stiger baglænds op ad Trappen og gaaer, fulgt af hende, ligeledes baglænds ind ad Døren med Hane-trin. Ved Døren bringer en af Brudgommens yngste Søskende en Guldtheepotte, som han, Brudgommen, da selv overrækker Bruden, til Tegn paa, at han gjør hende til Hersker over Husholdningen, hvilket forestilles symbolsk ved Magten over Theen.

Paa et Bord i det midterste Galleri tæt ved Husalteret staaer Mad og Drikke i smedede Guldkar, som kun bruges ved store Familiefestligheder — efter al Rimelighed benyttet af deres Forfædre paa deres Bryllupsdage. Guldbægrene, hvoraf Brud og Brudgom skulle drikke, ere sammenlængede med en rød Silkesnor til Tegn paa det Uadskillelige ved Ægteskabet.

Bruden byder Brudgommen, efterat hun har hilst ham før hun tager Plads, de forskellige Retter med en Masse Complimenter, som han trolig gjengjelder; det begynder at blive noget trættende at see paa, og jeg tager derfor med Glæde mod Brudgommens Faders Tilbud om at see Brudekammeret. Et Hus bagude i Haven er bestemt til at optage de Nygifte. Chineseerne leve nemlig meget patriarchalsk, og Faderen samler sine gifte Sønner i sit eget Hus, hvor de blive til hans Død; før den Tid forlader meget sjældent en Chinese det faderlige Tag. Atmosfæren i Brudekammeret er ligesaa lidt beregnet paa europæiske Hoveder som Musikken. Man har ødslet i en saadan Grad med Røgelse, at Luften næsten er tyk deraf. Sengematrasserne og Puderne ere overtrukne med Purpur, Sengegardinerne ere af samme Stof, med Fryndser af slaget Guld. Rundt om paa de gammeldags forgyldte Meubler staae Familieklenodierne, Vasen og Kar af Guld og Sølv. Herr Phoa-Tjeng-Tjoan betragter os med et triumferende Blik; han seer nok, at vi forbauses over den store Rigdom, som er stillet til Skue her.

Den af Røgelsen forpested Atmosfære tillader os ikke længe at dvæle ved Beskuelsen af disse Herligheder, og vi skynde os nu med at slutte os til det øvrige Selskab. Brudefolkene, som imidlertid have endt deres Maaltid, sidde nu ved Siden af hinanden paa et ophøiet Sæde uden at røre sig eller tale et Ord. Her ere de Stakler fordømte til at blive indtil Aften, for at lade sig beundre af deres talrige Venner og Bekjendte, af hvilke ingen kommer paa den naturlige Idee at beklage dem, fordi de paa deres Bryllupsdag ere nødte til i en varm og ubekvem Klædning at tjene til Statuer i deres eget Hus; thi i dette Øieblik ligne de ligesaameget Statuer, som de før med deres afmaalte Bevægelser og udtrykkløse, uforanderlige Ansigter saae ud som bevægelige Dukker i et Voxcabinet.

Vi bleve nu igjen bevertede paa det Bedste med alle de Rigdomme af Spise- og Drikkevarer, som ved en saadan Leilighed findes i en rig Chinese Hus, og vor Vert underholder os paa det Elskværdigste om de for os Europæere saa forunderlige chinesiske Skikke, hvoraf vist ingen er mere latterlig end den, at kalde sin Svigersøn Tan-fou, paa Dansk Fladmave, et Udtryk, hvis Oprindelse er følgende: Under Tsien Dynastiet sendte en Mand ved Navn Ki-kien en af sine Disciple ud for at søge en Svigersøn af Familien Wang-tao. Wang-tao sagde til Budet: »Gaa til de østlig liggende Sideluse og søg engang mellem mine Sønner og Brødre.« Da Budet vendte tilbage, sagde han til Ki-kien: »De unge Mænd af Wang-tao ere alle smukke; men Een af dem laa paa Sengen i Østen, og spiste Pebernødder og lod som om han ikke hørte mine Spørgmaal.« Ki-kien udraabte da fornøjet: »Det er den Svigersøn, som jeg skal have.« Han lod da spørge efter ham og fandt, at han var den berømte Hi-chi. Han gav ham sin Datter tilægte, og siden den Tid kalder man en Svigersøn Tan-fou (Fladmave) eller Toungehoang Tan-fou (den, der ligger paa den østlige Seng fladt paa Maven).

Jeg mærker imidlertid, at den sorte Kjole, der var gaaet mig af Glemme for alt det Interessante, som jeg har seet og hørt, begynder at trykke. Vinen og den tunge Røgelse, i Forbindelse med den øresønderrivende Musik og den utaalelige Hede kan ogsaa gjøre et Menneske tung i Hovedet, saa at man med Glæde tænker paa at søge Hvile og Ro i Hjemmet. Vi tage derfor Afsked fra Bruden og Brudgommen og begges Familier med et fornyet »Stamat« (til Lykke), og forlade Brudehuset fulgt af Musikens Toner; som det sig hør og bær, gives der os en støiende Hiilsen med paa Veien.

Viggo Schmidt.

Krigen mellem Frankrig og Preussen.

XXXII.

De Politikere, der lige til det sidste Øieblik have troet, at Tydslands Keiser og hans to for-

nemste Raadgivere, Greverne Bismark og Moltke, vilde benytte Seiren med Maadehold, og at de vilde slutte Freden med deres overvundne, men modige og ridderlige Modstander paa ærefulde Betingelser, have forregnet sig paa den sørgeligste Maade. Den preussiske »Blod- og Jernpolitik« kjender ikke til Ædelmodighed, og ethvert Haab om, at Klogskabens Stemme skulde gjøre sig gjeldende i Seirsrusen, saa at Keiser Wilhelm ikke opstillede større Fordringer, end det franske Folk med frelst Ære kunde opfylde, er nu bristet. Man antog, at hvor ubønhørlig og erobringslysten Grev Bismark end er, vilde han dog være klog nok til at indsee, at jo forsonligere Tydsland optraadte, desto snarere vilde man berolige det paa Grund af Tydslands Magtudvidelse bekymrede Europa, og desto lettere vilde dets fremtidige Udvikling foregaae. Grev Bismark har imidlertid ikke indseet, at Høimodighed vilde være den bedste Politik i det nærværende Tilfælde, og Formaalet for hans Bestræbelser har aabenbart været, at svække Frankrig saaledes baade i territorial og finansiel Henseende, at det i mange Aar ikke vil kunne læge sine blodende Saar, og at det hverken vil kunne gjøre sin Stemme gjeldende i Europas Raad eller udføre sin Rolle som Stormagt.

Men hvor ringe Tillid man end nærer til den tydske Ædelmodighed, ere de i Fredspræliminarierne indeholdte Bestemmelser dog saa haarde, at selv den mest hensynsløse Seirherre ikke godt kunde gaae videre. Frankrig mister hele Elsas med Udtagelse af Belfort og omtrent Trefjerdedelen af Lothringen tilligemed dets stærkeste Fæstning, Metz. Det betaler fem Milliarder Francs i Krigsomkostninger, og indtil denne uhyre Sum er udredet, forblive de tydske Armeer i Landet og forpleies paa Frankrigs Bekostning. Og ligesom for ikke at skaane de Overvundne for nogen Ydmygelse og opfamme Nationalhadet endnu mere har den preussiske Arme holdt sit Seirsindtog i Hovedstaden, hvor den vil forblive, indtil Fredspræliminarierne ere vedtagne. Frankrig mister saaledes halvanden Million Mennesker, der, uden at høres, forenes med et Land, som de hade og afskye, men endnu værre er det, at dets Grændse nu staaer fuldstændig aaben, medens Grev Moltke i Metz er kommen i Besiddelse af en Udfaldsport, gennem hvilken han i ti Dagmarcher kan føre en tydsk Hær til Paris. I finansiel Henseende er Freden ligesaa uheldig som i politisk og strategisk. Den franske Statsgjeld før Krigens Udbrud var omtrent tretten Milliarder Francs, hvis aarlige Forrentning kostede 490 Millioner. Det skal nu udrede fem Milliarder i Krigsomkostninger, medens dets eget Forbrug under Krigen ansaaes til 3½ Milliard Francs. Men da Frankrig dels ifølge Fredspræliminarierne og dels for saa hurtigt som muligt at faae Fjenden ud af Landet vil blive nødsaget til at forskaffe sig den største Del af denne Capital, er det meget tvivlsomt, om den Sum, der vil medgaae til de 8½ Milliards Forrentning ikke vil blive ligesaa stor, som Reuten af hele den tidligere Statsgjeld. Det tydske Regeringsblad i Versailles siger vel, at Frankrig godt kan betale saa store Krigsomkostninger, da de nordamerikanske Fristaters Exempel viser, at en Stat kan blive baade velhavende og mægtig, selv om den pludselig stifter en betydelig Statsgjeld. Dertil kan rigtignok svares, at Skatterne i Fristaterne før Krigen vare meget lave og Statsgjelden ubetydelig, medens Frankrig allerede har en stor Statsgjeld og er høit beskattet, samt medens en Trediedel af Landet allerede er hærjet og udpint af en skaanselløs Fjende.

Nationalforsamlingen i Bordeaux har den 1ste Marts med 546 Stemmer imod 107 vedtaget Fredspræliminarierne. Det radicale Parti stemte mod Freden, men hele den øvrige Forsamling indsaac, at den ikke havde noget andet Valg, end at finde sig i det Uundgaaelige, og sluttede sig til den Udtalelse, hvormed Thiers indledede Forhandlingerne: »Nationalforsamlingen underkaster sig en bydende Nødvendighed, for hvilken den ikke bærer Ansvar, og vedtager de i Versailles undertegnede Præliminariet.« Ordskiiftet var kort, og Nationalforsamlingen synes, hvis man tør domme efter de modtagne Telegrammer, at være optraadt paa en meget værdig Maade. Det er den tredje af de Episoder i denne Krig, som sikkert maa have forbauset Enhver, der med opmærksomt Blik har fulgt Begivenhedernes Udvikling, og Historien vil neppe udlade at drage en betydningsfuld Lære af enhver af disse Episoder. Den første var Nederlaget ved Sedan, der godtgjorde, i hvor høi en Grad Keiserdømmet havde forsmået den Hær, til hvilken det dog fornemmelig støttede sig; Forsvaret af Paris, som viser, hvilket Heltemod den mest letsindige og forlystelsessyge By i Europa var istand til at lægge for Dagen, da den anden Episode, og den tredje er Nationalforsamlingens Sammentræden i Bordeaux, der indledes

saaledes, at man kan gjøre sig Haab om, at Fædrelandskjærligheden vil beherske Standsinteresserne og Partibevegelserne overalt i det haardt prøvede Land. Det mest rystende Optrin under denne sørgelige Forhandling var Bortgangen af de Deputerede fra de Provindser, der nu skulle afstaaes til Tydsland. Efter at Keller i deres Navn havde protesteret mod denne Afstaaelse, nedlagde de deres Mandater og forlode Salen, idet de ved Udgangem vendte sig om for endnu engang at sige Forsamlingen Farvel. En Tale af det keiserlige Cabinets tidligere Chef, den Deputerede Conti, til Forsvar for Keiserdømmet fremkaldte almindelig Uvillie og gav ifølge et Forslag af Thiers under Forsamlingens Tilslutning Anledning til Vedtagelsen af to Resolutioner, hvorved Keiserdømmets Fald constateres, og Keiser Napoleon gjøres ansvarlig for Frankrigs nuværende Ulykker. Den tydske Hærs Indtog i Paris har ikke fremkaldt Uroligheder af nogen alvorlig Beskaffenhed. Gaderne vare øde og tomme under Defileringen, og de fleste Boutiker vare lukkede. Alle Forsigtighedsregler for at forebygge et Sammenstød med den triumferende Fjende vare truffene.

De fleste af Hovedstadens Blade have besluttet at standse Udgivelsen, saalænge Fjenden holder Byen besat. »Journal des Débats« siger: »Vore Seirherre have paa en grusom Maade benyttet deres Seir. De territoriale og finansielle Fordringer ere af en saadan Beskaffenhed, at Thiers og Jules Favre gjentagne Gange stode i Begreb med at afbryde Underhandlingerne og udsætte sig for at gjenoptage Krigen. Det af femten Medlemmer bestaaende Fredsudvalg delte Underhandlernes Sorg, og det er med sønderknust Hjerte, at vi alene sætte Lid til den himmelske Retfærdighed, at vi bøie os under den forfærdelige Nødvendigheds Aag.« Thiers' fornemste Bestræbelser gik ud paa at frelse Metz, og han gjorde det ene Tilbud efter det andet i dette Øiemed, men Grev Bismark forkastede dem alle. Man paastaar, at der i det sidste Øieblik indtraf en Depeche fra Lord Granville, der opfordrede Preussen til ikke at gjøre Fordring paa Metz. Men Hensigten med denne Depeche synes kun at have været, at frelse Stor-Britaniens i saa høi Grad truede Anseelse i Europa, og Sproget var saa tamt, at Thiers ikke kunde tillægge den nogen Betydning, især da Østerrig og Italien, ifølge »Daily Telegraph«, skulle have negtet at deltage i dette Skridt. Ordskiiftet i det engelske Underhus var heller ikke af en saadan Beskaffenhed, at det kunde opmuntre den erfarne Statsmand til at tage noget Hensyn til Ministeriet Gladstones Demonstrationer. Den russiske Czar har allerede lykønsket sin Ven, Keiser Wilhelm, til Seiren og dens Frugter, medens denne i sit Svar erkjender, hvor værdifuld hans mægtige Vens moralske Understøttelse har været. Om Keiser Alexander har modtaget Løfte om nogen Løn for denne Understøttelse af Grev Bismark, ligesom forud Napoleon i Biarritz, og om denne Løn vil blive erlagt paa samme Maade, er et Fremtids-spørgsmaal, med hvilket vi ikke have at beskæftige os; men den bittere Løn for den Dorskhed og Ligeegyldighed, hvormed det europæiske Diplomati har betragtet Frankrigs Sønderlemmelse og tilladt Tydsland at vinde Overherredømmet i Europa, vil ikke udeblive.

Naar Forsvarerne af Tydslands Politik, siger »The Standard«, nu paastaar, at idet Preusserne forlange Elsas og en Del af Lothringen, fordi det af Frankrig angrebne Tydsland er nødsaget til at fordrø Garantier for Fremtiden, og at dette Rige i modsat Tilfælde aldrig vilde have gjort Fordring paa Provindser, som i 200 Aar have tilhørt Frankrig og som ved Nationalitetens Baand ere fastknyttede til dette Rige, saa findes der et Actstykke, som paa den uomtvisteligste Maade modsiger denne Paastand og godtgjør, at Preussen mange Aar før Krigens Udbrud i 1870 havde besluttet at udvide sine Grændser til Moselfloden og Vogeserne. Dette Actstykke er et Landkort, der udkom i Berlin 1867, tegnet af den bekjendte Geograf Kiepert. Dette Kort angiver med stor Nøjagtighed Tydslands Grændser, saaledes som de nu fordres. Det røber altsaa, at Hensigten med de store Rustninger i Tydsland var, at komme i Besiddelse af Elsas og Lothringen, og at, skjøndt Krigserklæringen udgik fra Frankrig, var det dog Tydsland, som æggede dertil for at føre en Erobringskrig.

J. C. M.

Literatur.

— Hother Hages Tale ved den danske Folkeforenings Sørgefest for Oria Lehmann er udkommen paa den Gyldendalske Boghandels Forlag. I bramfri Veltalenhed er den Bortgangnes Liv og Færd kortelig skildret, biografisk og væsentlig ob-